

PETR HEJNA

ŠUMAVA A BAVORSKÝ LES

KRAJ LEGEND
A DIVOKÉ PŘÍRODY

PETR HEJNA

KRAJ LEGEND A DIVOKÉ PŘÍRODY: ŠUMAVA A BAVORSKÝ LES

TIPY NA VÝLETY

TAJEMNÉ LEGENDY * ZA VLKY A MEDVĚDY * UMRLČÍ PRKNA *
KDE SE LÍHNOU PSTRUZI * KDE SE RODÍ ŘEKY * VODOPÁDY *
LEDOVCOVÁ JEZERA * SLATĚ * HISTORICKÉ UDÁLOSTI *

MÍSTA DOSTUPNÁ I ZDRAVOTNĚ LIMITOVANÝM A DĚTEM *
HRADY * ZANIKLÉ OBCE * DOBOVÉ FOTOGRAFIE *

PO STOPÁCH KRÁLE ŠUMAVY * HORY BEZ HRANIC...

LINKY NA VIDEA I WEBKAMERY

OBSAH

NĚCO O ŠUMAVĚ	10
BRÁNY ŠUMAVY.....	12
PRACHATICE.....	12
VIMPERK.....	15
SUŠICE	17
VOLYNĚ.....	19
ČESKÝ KRUMLOV	21
KLATOVY.....	24
HOŘICE NA ŠUMAVĚ	25
PRACHATICKO	27
KAPLE SV. MAGDALENY	29
ŘEKA BLANICE	32
BLAŽEJOVICE A CUDROVICE.....	32
KŘÍŠŤANOV, ARNOŠTOV, VYŠNÝ.....	34
HRAD HUS.....	35
DRSLAVICE	45
VOLARY	51
SOUMARSKÝ MOST	55
DOBRÁ.....	58
STOŽEC.....	58

ČERNÝ KŘÍŽ.....	61
MRTVÝ A VLTAVSKÝ LUH.....	62
MEDVĚDÍ STEZKA.....	64
LENORA	67
BOUBÍN.....	69
BOBÍK	71
VIMPERSKO	72
KUBOVA HUŤ.....	72
LIPKA.....	72
BOROVÁ LADA.....	73
SVINNÁ LADA	78
KNÍŽECÍ PLÁNĚ.....	81
BUČINA.....	84
FRANTIŠKOV.....	89
KVILDA.....	93
NOVÝ SVĚT	96
ZDÍKOV.....	102
HODONÍN	104
JAVORNÍK	106
NICOV	110
STRAŠÍN	121
STACHY	123
HORNÍ VLTAVICE	125
STRÁŽNÝ.....	126

BAVORSKO	130
PHILIPPSREUT	130
HAIDMÜHLE.....	132
TRÍSTOLIČNÍK.....	133
HOCHSTEIN	136
LEOPOLDSREUT	138
KLEIN KANZEL a GROSSE KANZEL	140
PŘÍRODNÍ PARK LUSEN	142
RACHELSEE.....	145
STEINKLAMM.....	147
VELKÝ JAVOR	148
HOCHFALL	154
KLATOVSKO	156
BÍLÁ STRŽ.....	156
ŽELEZNÁ RUDA.....	158
ČERNÉ JEZERO	161
ČERTOVO JEZERO	163
PANCÍŘ.....	165
NÝRSKO	167
PAJREK.....	167
VELHARTICE a KLENOVÁ.....	168
NEMILKOV.....	170
HŮRKA	170
PASEKA	173

MALÝ BOR	174
PRÁŠILY	175
PRÁŠILSKÉ JEZERO	177
POLEDNÍK	178
VELKÝ BOR.....	179
STODŮLKY	179
SKELNÁ	180
ROVINA.....	181
DOBRÁ VODA u Hartmanic.....	182
PUSTINA	184
KARLOV	185
HARTMANICE.....	186
VOLŠOVY	190
KOSTEL SV. MOŘICE	191
KAŠPERSKÉ HORY	193
KAŠPERK	195
ČEŇKOVA PILA	197
VYDRA.....	198
ZHŮŘÍ	200
MODRAVA.....	201
TŘÍJEZERNÍ SLAŤ.....	202
ROKLANSKÝ POTOK	202
MODRAVSKÝ POTOK	203
SRNÍ	205

VCHYNICKO-TETOVSKÝ PLAVEBNÍ KANÁL	207
HORSKÁ KVILDA	210
PLEŠNÉ JEZERO	212
ČESKOKRUMLOVSKO	215
ZADNÍ ZVONKOVÁ.....	215
VÍTKŮV KÁMEN.....	216
HORNÍ PLANÁ	217
ČERTOVO KOPYTO	218
ČERTOVA STĚNA	220
VYŠŠÍ BROD	221
ROŽMBERK.....	226
HOŘICE NA ŠUMAVĚ	228
BLANSNÝ LES	230
CHVALŠINY	230
KUKLOV.....	231
DÍVČÍ KÁMEN	233
BUGLATA	235
LHENICE	238
ŠUMAVSKÉ PODHŮŘÍ	243
MAŘSKÝ VRCH.....	243
LČOVICE.....	245
DOBRŠ	248
RABÍ.....	251
ŠUMAVSKÁ ŘEMESLA.....	254

HARFENÍCI.....	265
ZEMĚDĚLSTVÍ.....	266
ŠUMAVA A NÁBOŽENSTVÍ	269
UMRLČÍ PRKNA	271
ŠUMAVSKÉ LEGENDY A POVĚSTI	273
BÁJNÉ BYTOSTI	273
DALŠÍ LEGENDY ŠUMAVSKÉ	277
LEGENDY S HISTORICKÝM PODTEXTEM	280
POVĚSTI MÍSTOPISNÉ - JMENOTVORNÉ	282
NOVODOBÉ LEGENDY A POSTAVY.....	285
UMĚLCI INSPIROVANÍ ŠUMAVOU	288
KAREL KLOSTERMANN.....	288
ADALBERT STIFTER.....	289
HANS WATZLIK	289
JOHANN PETER.....	290
JOHANNES URZIDIL	290
ALFRED KUBIN.....	291
JOSEF VÁCHAL.....	291
KAMIL PRUDIL.....	292
LADISLAV STEHLÍK.....	293
FOTOGRAFICKÉ ATELIÉRY	294
ATELIER SEIDEL	294
ATELIER WOLF.....	296
DOBOVÉ POHLEDNICE.....	297

NOVÁ GENERACE FOTOGRAFŮ.....	304
TOULKY ŠUMAVOU	304
OSOBNOSTÍ.....	307
SVATÝ? VINTÍŘ	307
VINTÍŘOVA STEZKA	311
FRANZ ANDRASCHKO	311
JAN NEPOMUK NEUMANN.....	312
JOSEF ROSENAUER	314
MIZEJÍCÍ ŠUMAVA	316
ŠUMAVSKÁ „NEJ“	319
WEBOVÉ KAMERY	322
NOUZOVÁ NOCOVIŠTĚ	323
APLIKACE	324
NĚCO O AUTOROVI	325
Použité materiály:.....	328
Copyright.....	329

NĚCO O ŠUMAVĚ

Kdo sleduje televizní znalostní soutěže s tematikou vědomostí o naší vlasti (jako je např. klání „Kde domov můj?“, nově i o celé Evropě), nemohl si nevšimnout, že na dotaz, jaké končiny mají tito mozkorborci u nás nejraději, jednoznačně v odpovědích Šumava zabírá první příčky. Pochopitelně máme i jiné krásné hraniční hory, ale Šumava je krom nádherné přírody, bohužel stejně jako jinde v mnoha místech zmírající, čímsi magická.

Obecně známým zeměpisným faktem je, že se jedná o hraniční hory na jihu naší vlasti, sousedící z větší části s Německem a na východě s Rakouskem. Současné pojmenování je však vcelku nové - údajně jako první ho použil humanista Antonio Bonfini, historik krále Matyáše Korvína. Od 17. století pak slovanský slovní základ „šuma“ (kdo byl např. v Chorvatsku, tak slůvko dobře zná nejen z lahodné zmrzliny, tedy sladoledu šumsko voče) je již zcela běžný. Zajímavý je vzhledem k nám známé šumavské zvířence původ prvotního keltského pojmenování Gabreta, tedy Pohoří kozorohů, zatímco Krušné hory byly tehdy zvány Sudéta, souvislost s dodnes používaným termínem Sudety je celkem zjevná, a pro změnu to znamenalo Les kanců, tedy zvířat, která se tam opravdu dodnes prohánějí.

Jakožto jedno z nejstarších evropských pohoří je Šumava z geologického pohledu tvořena žulou, rulou, granulitem a vápencem, horninami z doby opravdu vzdálené, kterou bylo předprvohorní až prvohorní období. Je nejvyšší součástí Šumavské hornatiny, kterou dále tvoří Šumavské podhůří, Novohradské hory a Novohradské podhůří. Celé pohoří se táhne v délce bezmála 190 km a šíře nepřekračuje 45 km. Co se týče vrcholů, nejvyšší je Velký Javor, ten ovšem se svými 1456 metry tyčí u sousedů, u nás je to Plechý, dosahující 1378 metrů nad moře.

Krom pramenů několika řek, jako Vltavy, Blanice, Úhlavy, zdrojnic Otavy a Volyňky, pokračujících jako přítoky pozvolna až do Severního moře, a Regenu, Ilzu a Grosse Mühlu, s vodou končící v Černém moři, jsou coby vodní plochy typická ledovcová jezera (Černé, Čertovo, Prášilské, Laka a

Plešné). Nechybí plochy a jezírka slatin, divoké hnědavě průzračné potoky a najdou se i vodopády. Možno je pozorovat na k tomu určených místech původní šumavskou faunu, návštěvnická centra konkrétně nabízejí výběhy s jeleny, vlky a soví voliéry, na bavorské straně to jsou i medvědi a nespočet dalších zvířat.

Zlatou stezku střežily hrady, ten nejvýš u nás položený najdeme právě na Šumavě, stejně jako místa pamatující obřady Keltů. Mnoho z měst, nebo i malých vesnic, má zbudovaná muzea s tematikou šumavské historie a tradic, stejně jako je možno vidět pozůstatky technických památek určených ke splavování dřeva, dochovaly se pozůstatky z časů rýžování zlata, nebo ty z doby nedávné, na promarněnou obranu hranice a na její pozdější uzavření železnou oponou nemluvě.

CHKO, tedy Chráněná krajinná oblast, je Šumava od r. 1963, NP - národní park, vznikl z její části r. 1991, a o rok dříve došlo k zápisu mezi biosférické rezervace pod ochranou UNESCO.

Pokud někdo v následujících tipech na cesty odchytl něco, co již někde četl, pak to není, že by autor od někoho opisoval, použito je totiž mnohé z textů, fotografií a filmových záběrů, které jsem publikoval v rubrice Cestování na serveru Novinky.cz, kam léta přispívám, nabízím historická fakta, legendy, typy a dělím se o zážitky z nespočtu cest, podniknutých zdaleka nejen po naší vlasti a Evropě. A pokud zde naopak něco chybí, pak je to logické, popsat každý kopec, potok, vesnici, osadu..., by bylo na vsutku extrémně obsažného průvodce, navíc i zde nabídnuté tipy realizovat návštěvou v praxi je na mnoho a mnoho výletů a pobytů.

Takže - brány nádherné Šumavy i jejího malebného okolí se právě otevírají:

BRÁNY ŠUMAVY

O bezmála oprávněně až čestný titul „Brána Šumavy“ se dělí hned několik měst v podhůří, konkrétně jsou to: Prachatice, Vimperk, Sušice, Volyně, Klatovy, Český Krumlov a Hořice na Šumavě.

PRACHATICE

Jihočeské Prachatice byly na proslulé **Zlaté stezce** založeny již v 10. století, leč bohatství, které na svých hřbetech koně vyrážející od Dunaje z Pasova přepravovali, pocházelo z rakouských solných dolů. A naopak z naší kotliny po stezce putovalo především obilí a rovněž chmel, med, vlna, kůže i pivo. Nejstarší část Zlaté stezky vedla z přístavu na Dunaji v Pasově do Starých Prachatic, o něco málo mladší pak byla trasa vimperská a poslední pak vedla do Kašperských hor.

Předpokládané používání této cesty zasahuje až do pravěku, doložení písemné zmínky se datují k 11. století, kdy římský král Jindřich II. daroval roku 1010 mýtné poplatky na cestě do Čech klášteru Niedernburg. V roce 1088 připsal český král Vratislav II. mýto na cestě z Prachatic do Pasova vyšehradské kapitule. Po husitském dějinném varu u nás převzali později toto právo Rožmberkové.

Prachatice, zprvu malá osada, byly od počátku bytostně spjaty s rozvojem Zlaté stezky, první dochovaná písemnost koncem 13. století poblíž založeném novém městě se datuje k roku 1322, rok poté došlo k povýšení na město, které spadalo do majetku vyšehradské kapituly do roku 1420. Tehdy vojsko vedené Žižkou město dobylo a vypálilo.

Za časů pánů z Rožmberka došlo k největšímu rozmachu města - opět na základě obchodu s u nás nedostatkovou komoditou, jíž byla (stejně jako v pohádce Boženy Němcové, zfilmované pod titulem Byl jednou jeden král s Janem Werichem) sůl, ona bělostná, nejen dochucovací, ale i konzervační, složením však prostá chemická látka.

Vyrostly tu sklady, sladovny, pivovary i palírny a bohatí měšťané nešetřili na výkladních skříních svého postavení, tedy renesančních fasádách domů. Císař Rudolf II. roku 1601 po koupi povýšil Prachatice na město královské, avšak Prachatictí se později angažovali v protihabsburském povstání, za což následoval samozřejmě trest – zabavení majetku a odebrání výsad.

Ač r. 1653 město obdrželo zpět právo ke skladování soli, návrat k bývalému rozkvětu se však nekonal – obchod se solí v ten čas již stagnoval, později v roce 1692 navíc přišel omezující zákaz dovozu soli z Bavorska. Doby, kdy Prachaticemi prošlo až 1200 soumarských koní týdně, navíc regulovaných „jízdními řády“, byly tatam. Ani Schwarzenbergové, kteří vlastnili město od roku 1719, nepozdvihli Prachatice z popela úpadku jak bájného Fénixe, a ve skutečný popel jejich část proměnil požár 137 domů v roce 1832.

Nicméně dodnes je spousta pamětihodností tohoto goticko-renesančního celku zachována a k vidění v plné kráse. Historické centrum je od roku 1981 **městskou památkovou rezervací.**

Centrální Velké náměstí obklopují domy s bohatou sgrafitovou výzdobou, s gotickými či renesančními jádry nebo podloubími. K nepřehlédnutí je **Stará radnice** (z roku 1571), dále Sitrův dům (z roku 1604), Knížecí dům (z roku 1572), Heydlův dům (z roku 1557), Bozkovského dům (z roku 1551), nebo kašna se sochou Spravedlnosti z roku 1583.

Dochována je velká část hradebních zdí, bašty a **Písecká brána**. Za prohlídku stojí i interiér **kostela sv. Jakuba Staršího** (při jeho obcházení je možno prohlédnout si malby s motivem ukřižování Krista z roku 1516) a přilehlý parkán. Pěkný pohled na město nabízí pár kroků od centra vzdálená přírodní památka **Žižkova skalka**.

Od roku 2002 se město po právu pyšní oceněním Historické město roku, napomáhá tomu i vkusná stylová výtvarná stránka provedení nově vzniklých vývěsních štítů drobných provozoven.

VIDEO: [Centrem města, interiér kostela, město ze Skalky](#)

VIMPERK

Tiskařská sláva brány Šumavy, kdy se zde tiskly bible stejně jako korány, je sice dávno pryč, ale i tak na časy historického dění i podnikatelských úspěchů jsou vepsány ve zdech zámku, hradeb i mnoha domů.

Vimperk rozhodně upoutá na první pohled dominantou zámku nad městem, svojí architekturou nikterak nezastírající původní gotický hrad. Ten byl založen podle historických zápisů se vši pravděpodobností před rokem 1263. Tehdy se objevuje jméno Purkarta z Janovic, uvádějícího se příslušností k Vimperku coby pán de Winterberk. Jak napovídá název jedné z ulic - **Zlatá Stezka**, jedna z těchto důležitých obchodních tras míjela právě tehdejší Winterberk, dnes po našem Vimperk se zvoucí, nikoliv jak by původní název k překladu sváděl Zimní vrch.

Další majitelé byli Bavorové ze Strakonice, Kaplířové ze Sulevic a Malovcové z Chýnova. To již bylo v čase stavovského povstání a Malovcové o hrad přišli. Koupí hrad přechází na Vítkovce, nejprve to byl Jáchym z Hradce a nedlouho

po něm Vilém z Rožmberka. Zdali za rok Jáchym hrad tak zvelebil, že jej prodal za plný dvojnásobek ceny, kterou investoval sám, se dá těžko předpokládat. Vilém pověřil později správou hradu Petra Voka, který však upřednostnil Bechyni. Opět šel hrad do nových rukou, a to jak jinak, než málem za dvojnásobek ceny.

Jáchym, syn nového hradního pána Volfa Novohradského z Kolovrat, se pustil do velkolepé přestavby, leč dluhy ho pohltily a lze předpokládat, že trojnásobek předešlé ceny, již tržil, je pokryl. Od roku 1553 do roku 1630 tedy vzrostla tržní cena objektu desetkrát – že by tehdy zavládla renesanční inflace?

Dějinné újmy započaly obvyklým husitským drancováním roku 1423, roku 1867 zakorhal po zásahu bleskem ohnivý kohout, a právě dnešní podoba je výsledkem obnovy po požáru. V části [zámku](#) je dnes muzeum, v městě je dochována část hradeb a u hradu **Černá věž** a bašta **Haselburk**. V centru pod zámkem je mnoho historicky významných staveb, jako například na náměstí stojící **kostel Navštívení Panny Marie** se samostatně stojící zvonící, **barokní stará radnice**, dvojice kašen, dům, kde roku 1904 vypukl požár, při němž pět lidí uhořelo a 248 rodin se náhle ocitlo bez přístřeší, potravin, oblečení a základních prostředků.

Pod kostelem stojí staré památkově chráněné **srubové domy**. Další zajímavé domy jsou třeba **dům u Jelena**, nebo dům s pamětní deskou připomínající doby slávy tamního knihtisku a rodiny Johanna Steinbrenera. Tento tzv. Šumavský Baťa na vrchu nad dnešní nemocnicí dal vybudovat roku 1877 křížovou cestu. Vimperská [křížová cesta](#), stejně jako mnoho jiných, počala chátrat po únorovém převzetí moci komunisty. Její obnovu v roce 2001 realizoval po umělecké stránce řezbář [Libor Kuzďas](#) a opravdu nezbyvá než konstatovat, že jeho provedení je rozhodně jedna z nejvydařenějších obnov.

Samotná procházka skýtá pěkné výhledy na zámek jak od říčky Volyňky, tak z hradeb, a naopak od zámku na město pod ním. Při toulkách zástavbou poblíž

křížové cesty lze pro některé s nostalgii, pro ty nezapomínající s recesí, narazit na plotě vystavené tabule s budovatelskými hesly.

SUŠICE

Sušice, zvaná též brána Šumavy (stejně jako Prachatice, Vimperk nebo Klatovy - záleží, odkud návštěvník k tomuto pohoří míří), je malebné město na horním toku kdysi zlatonosné Otavy, na jehož rozvoji se dále v minulosti podílela i blízkost Zlaté stezky.

Na pravém břehu Otavy, pod prvním jezem, je k vidění dnes již nefunkční budova zemské pstruhové líhně, nepřehlédnutelná růžová fasáda pak patří baroknímu kapucínskému klášteru s **kostelem sv. Felixe**, pár kroků nad ním se nachází kolega, hřbitovní **kostel Nanebevzetí Panny Marie** s mnoha dochovanými gotickými prvky.

Hned na dohled vlevo za mostem pro automobilovou dopravu se po pravé straně ulice Příkopy tyčí věž gotického **chrámu sv. Václava**, jen pár metrů dál nalevo je možno skrze zamřížovaný vchod dobře nahlédnout do prostor starého **židovského hřbitova** z r. 1626, jehož zadní stěnu tvoří dochovaná část druhého okruhu městského opevnění z doby vlády krále Vladislava Jagellonského, kterou tvoří **kamenná zeď s baštou**. Na náměstí zraku neunikne renesančně přestavěný a zdobený **Rozacínovský dům**, stejně jako bělostný, rovněž goticko-renesanční **Voprchovský dům**, kde sídlí [Muzeum Šumavy](#).

Kašna na náměstí pochází z roku 1783, u budovy městského úřadu, kde turista nalezne i infocentrum, je v úrovni dlažby zapuštěný **kámen neštěstí**. Ten není prý kolemjdoucím radno překročit a váže se k události z r. 1672, kdy se zde nešťastnou náhodou po pádu z koně a postřelením zabil rytíř, předtím v opilosti střílející na obraz světice v kapli zámku Volšovy.

Zhruba v polovině mezi druhým a třetím jezem pak vpravo po zelené turistické trase krátké stoupání zavede k raně baroknímu areálu **kaple Anděla Strážce**, odkud se rozprostírá výhled na protilehlé vrchy s rozhlednou

Svatobor i město s dnes na okraji chátrajícím, kdysi zcela zásadní průmyslovým kolosem, sirkárnou Solo Sušice.

O další tři jezy dále na levém břehu vodáky očekává kemp, odkud je jen zhruba 100 metrů k vlakovému i autobusovému nádraží. U písčité pláže Otava nabízí i dráhu pro vodní slalom.

Další kempy, opět oba na levém břehu, najdeme až u obce Dobruška a následně pak u vsi Čepice - zde kousek před tábořištěm zaujme druhý, starší z mostů a za ním obytný domek vystavěný působivě na kousku skaliska, vyčnívajícího z vody. Cesta od Sušice k Rabí poskytuje ze silnice a zejména z vody pěkné pohledy na **přírodní park Buděticko** a na něj navazující **přírodní rezervaci Čepičná** s charakteristickým porostem na vápencovém podloží. Kemp pod Rabím v Žichovicích sice stále nabízejí různé vyhledavače, ale pravdou je, že od roku 2012 je definitivně zrušen, nicméně lze odskočit si do zdejší stinné zahrady na okouknutí objektu místního upraveného **renesančního zámku**, který však je veřejnosti nepřístupný - kromě obyvatel, pro něž plní funkci bytových jednotek.

Na náměstí se nachází sgrafity zdobená **radnice**, vystavěná kolem roku 1560 a mariánský **morový sloup**, doplněný sochami sv. Floriana, svaté Barbory, svatého Josefa a svatého Jana Nepomuckého, který zde stojí od roku 1760.

Nad Volyní nelze přehlédnout na vrchu v lese stojící pseudogotickou **kapli Anděla Strážce**, daleko odtud není ani k známé rozsáhlé zřícenině hradu Helfenburk, a příznivcům jiné turistiky než po dávných památkách jsou zase blízké Hoštice, spojené s komediemi, majícímu v názvu krom životadárného nebeského objektu také zemědělské a zahrádkářské produkty, ba i pár facek.

Muzeum města Volyně sídlí ve **středověké tvrzi**, najdete zde nejen expozici archeologickou a věnovanou tvrzi, ale i sbírku almar a truhel, nechybí prostory sloužící jako galerie a probíhají zde kulturní akce, kde vystupují dokonce i respektovaní hudebníci z celého světa. Magicky objekt působí zejména při nočním osvětlení. Tvrz je umístěna mírně vyvýšeně kousek od náměstí v těsném sousedství **kostela Všetech Svatých**, původně zasvěceného ale sv. Václavovi a pocházejícího z počátku 14. století. Ze stejné doby pochází i tvrz, zbudovaná jako sídlo purkrabího. Osudný jí byl rok 1420, kdy byla

obsazena husity, ne však pobořena, jen došlo k “přirozené“ výměně majitele. Mezi největší tvrže na našem území se dostala po rozšíření ve století patnáctém.

V podzemí **Městského muzea** je umístěna archeologická expozice Volyňsko v pravěku, sestávající z vykopávek nalezených v této lokalitě, v dalších podlažích pak je možno seznámit se s historií volyňské tvrže, prohlédnout si v libém archaickém aroma, typickém pro antiky se starožitným nábytkem, lidový malovaný nábytek z Podlesí, nebo projít dle nabídky současnou výtvarnou výstavu.

Každý si tedy ve Volyni a v okolí přijde na své, ať již v centru, tvořícím městskou památkovou zónu, nebo třeba jen touláním kolem říčky Volyňky, a ti zdatnější mohou po části trasy **Klostermannovy cesty** přes Čestice s poustevnou a Kalvárií se svatyní v antickém stylu pokračovat až do skanzenu v Hoslovicích – odkaz na článek o obou turistických zajímavostech [ZDE](#).

VIDEO: [tvrz za noci, expozice i koncert v jejích prostorách](#)

ČESKÝ KRUMLOV

Český Krumlov, město a zámek nad ním, to je historický komplex, který si zápis do památek UNESCO plně zaslouží. S tím nemůže než souhlasit každý, kdo ono čarokrásné místo na dolním toku Vltavy navštívil.

I když dnes je „jen“ bránou Šumavy, na přelomu 19. a 20. století byl Český Krumlov (tehdy a až do r. 1920 ještě se nazývajícím Böhmisches Krumau), a to nejen mezi citům podléhajícími šumavskými spisovateli a básníky, vnímán jako hlavní město Šumavy. Ba dokonce se jím roku 1918 vsutku stal, poté, co byla vyhlášena tzv. [Šumavská župa](#).

Pokud je čas, nelze vynechat návštěvu mohutného zámku, kde kaple sv. Jiří (původně gotická, dnes rokoková) zahajuje **I. prohlídkovou** trasu. Stěny má pokryté mramorem, k vidění jsou zde i ostatky svatého Kalixty. Následuje množství renesančních prostor – od haly po čtyři pokoje, z nichž první dva byly součástí reprezentačního obytného celku posledních rožmberských

vladařů. V hodovní síni visí portrét velmože Viléma z Rožmberka, obrázky historických osobností a žen ze Starého zákona a velkoplošné holandské tapisérie ze 17. století. V dalších dvou místnostech upoutají renesanční zdobné stropy, malby s tématy starozákonných příběhů, stejně jako antikou motivovaný obraz Paridova soudu, či portrét Bílé Paní Rožmberské.

Klenba znakové chodby je vyzdobena erby Rožmberků a jejich pokrevně příbuzných rodů, najít lze znak eggenberský a znak schwarzenberský v rané podobě. Na obraze v předpokoji je vidět schwarzenberský Červený dvůr, šlechtické letní sídlo, dnes sloužící jako léčebna pro závislosti, známá např. z filmu Tažní ptáci.

Následuje přípravná pokrmů, v Eggenberském sále dominuje zlatem zdobený kočár. Baldachýnový salón sloužil k neformální konverzaci, k důvěrnějším rozhovorům bylo možno spustit přes sedací prostor jistou diskrétnost poskytující závěs. Orientální salónek je drobnou postranní místností v ložnici kněžny Eleonory, která zde měla k dispozici i malou soukromou kapli. Před rozlehlým a barvitě karnevalovými výjevy zdobeným maskárním sálem na trase ještě leží oblékárna a místnosti fraucimoru.

II. okruh je zaměřen na 19. století, tedy je věnován době, kdy zde pobývali Schwarzenbergové. Členy jejich rodu, a to již z 15. století, je možno spatřit v portrétní galerii. Klasicismus, empír a biedermeier jsou stylové dominanty třech pokojů, skromněji pochopitelně již vyhlíží pokojík komorné. Opět v duchu klasicismu je zařízen hudební salón i ložnice knížete Josefa.

V další místnosti jsou na zdech pověšeny tapisérie s heraldickými motivy. Následuje prohlídka maršálova pokoje a Schwarzenberského apartmá, další tři místnosti jsou salóny. Po malé jídelně, pracovně, ložnici a šatně kněžny přichází obrazárna, kde jsou vystavena četná díla evropského malířství 17. století.

Jako další volitelné okruhy se nabízí **barokní divadlo**, hradní muzeum a zámecká věž. Krom toho lze projít upravenou zámeckou zahradu až k lekníný pokrytému rybníčku. Kapitoulou sama pro sebe jsou **fasády s renesančními**

freskami na zdech zejména III. a IV. nádvoří. Veškeré prostory je třeba navštívit osobně a spatřit na vlastní oči, a to samozřejmě nejlépe opakovaně, pro rozsáhlost i význam krumlovské expozice.

Samo město v podhradí stojí za chvílky strávené v jeho uličkách a ne náhodou, stejně jako nad ním impozantně dominující hrad a zámek, druhý co se velikosti týče u nás, je častým cílem milovníků historie, toužících po autentickém doteku genia loci významných míst.

Z **kostelů** ve městě stačí jmenovat kostel sv. Víta a kostel sv. Jošta, nebo osmibokou **kapli Panny Marie Bolestné a sv. Kříže** na Křížovém vrchu nad městem, postavenou roku 1709. Zato **Ptačí hrádek**, památník zamýšlený oslavit vítězství při bitvě u Lipska, dostaven nikdy nebyl, a někomu může zdáli připomínat i malou vodárnu.

Ve městě najdeme i **židovský hřbitov**, jedinečná do jednoho komplexu je spojená **trojice klášterů**. Zdaleka jedinou výstavní prostorou není známá galerie Egona Schieleho, celkový přehled výtvarných svatostánků s odkazy [ZDE](#).

KLATOVY

Nejzápadnější z pomyslných bran vybuodoval Přemysl Otakar II. někdy kolem roku 1260. Známa **Černá věž** vyrostla během let 1547 - 1557, a krom účelu reprezentativního měla i ten praktický - dozor nad možným vznikem požáru ve městě. Nicméně strážní asi chytali lelky, roku 1758 se po požáru k zemi zřítíl zvon Bartoloměj Ondřej, nahradil ho jmenovec, zhotovený roku 1759 zvonařem jménem Peter Antonius Jacomini. Tento Ital zvon odléval přímo vedle věže, požárem prý tak ošlehané, že získala černou barvu i své jméno. Pro změnu zcela opačnou barvu, bílou, má ve jménu bývalá barokní lékárna jména **U Bílého jednorozce**, dnes sloužící jako lékárnické muzeum. A tohoto bílého bájného tvora má v názvu i sousední výtvarná galerie, jejíž vstup je zahrnut i ve vstupence hradu Klenová.

Další památkou je budova městské **radnice** z roku 1557, dnes však již v novorenesančním hávu (po poslední přestavbě z let 1923 - 1925). Co však ke Klatovům výrazně patří, jsou podzemní **katakomy**, které díky stále vhodné teplotě uchovávají na tři desítky mumifikovaných těl. Jsou součástí barokního **kostela Neposkvrněného početí Panny Marie a svatého Ignáce**, vystavěného na zakázku jezuitů italskými architekty, stavba započala r. 1656. Svůj otisk zde zanechal i Kilián Ignác Dienzenhofer, jehož prací jsou venkovní portály. Jiný Ital vystavěl v letech 1694 až 1709 pro dominikány kostel zasvěcený sv. Vavřincovi.

Kdo touží spatřit Pannu Marii, má šanci v **kostele Narození Panny Marie** ze 13. století, který uchovává Pannu Marie Klatovskou, na obraze chovající malého Ježíše. **Kaple Zjevení Panny Marie**, známá pod až pohádkovým názvem Chaloupka (ovšem bez přídomku „perníková“), vyrostla roku 1696

přírodní zajímavosti jen proto, že se nachází 5 kilometrů za oficiální hranicí pohoří Šumava - s tím se lze setkat u ortodoxních příznivců Šumavy na internetovém prostoru, kde mnohdy někteří nedovedou strávit, že někdo ze skupiny přidá příspěvek například z Blanského lesa. Takže raději malé varování předem - i na ten dojde! ☺

PRACHATICKO

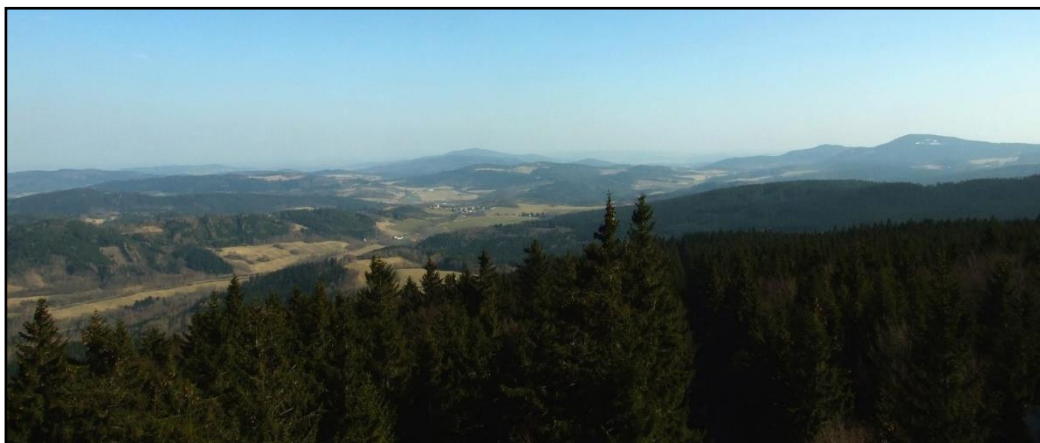
Při příjezdu od Prachatic před stoupáním k Libínskému sedlu je možno odskočit na okraji města k **lázním sv. Markéty**, kde krom starých lázeňských domů a kaple světice se nachází, krom ji označující cedulky, neviditelná geografická zajímavost, kterou je průsečík 14. poledníku a 49. rovnoběžky. V ostré zatáčce před zmíněným stoupáním u **Fefrovských rybníků** je coby zvířecí obůrka volně přístupný výběh s divokými prasaty, dále jsou zde chováni daňci a mufloni, zejména dětem, jako celý areál, je určena naučná stezka.

V poslední zatáčce před Libínským Sedlem se vpravo od silnice ukrývá jen stovky metrů vzdálená osada **PERLOVICE**, místo, které mine 99,9% turistů.

Z Libínského Sedla (855 m.n.m.) vede turistická cesta na **rozhlednu Libín**. Z této nejvyšší hory šumavského podhůří (1093 m.n.m.) je výhled severně na Prachatice, Helfenbourg, Písek a vrch Mehelník v [Píseckých horách](#), v dále pak na vrchovinu Brd. Severovýchodně je k vidění novodobá industriální dominanta jihu Čech elektrárna Temelín a nedaleká, poněkud vzhlednější,

Hluboká i další místa Českobudějovické pánve. Pohledy k Šumavě nabízejí například vrcholy Boubína a Javorníku, a když atmosféra dopřeje, možno vidět i Alpy. Na jihovýchodu pak se nachází Novohradské hory, vše je na vyhlídce označeno na tabulích s popisky míst v krajině pod rozhlednou.

Pouhých 7 km dál již začíná papírově deklarovaná Šumava, ovšem veškeré její atributy mají lesy, hory a doly v podhůří. Před pokořením pomyslné hranice ještě rozhodně není zbytečné odbočit doprava, kde jen 4 kilometry od Libínského sedla se nachází letními rekreanty oblíbená vodní plocha **Křišťanovický rybník**, u kterého je i [kemp](#).

Pravou Šumavu reprezentují **ZBYTINY**, které by se daly přímo označit za opravdovou bránu tohoto hvozdu, jelikož leží přímo na hranici CHKO Šumava. Nepříliš kvalitní a pohodlná, v zimě často nesjízdná, silnice zavede na návrší s kaplí sv. Magdaleny.

KAPLE SV. MAGDALENY

Pro Šumavu typická průmyslová činnost, tedy sklárství, zde po druhé světové válce zaniklo, stejně jako přilehlá vesnice. Vedle tudy poblíž i stará soumarská cesta, skromná kaplička a poustevna jsou zde zmiňovány již roku 1395. Bývalo zde odpočinkové místo první trasy prachatické větve obchodní Zlaté stezky mezi Pasovem a Starými Prachaticemi, vyznačené právě pro blízkost

osvěžujícího pramene. Teprve později se dříve ryze prakticky využívaný vodní zdroj stal významným poutním místem - v století sedmnáctém jeho věhlasu přispělo několik zázračných uzdravení poutníků, šířených tehdy dostupnými veřejnými sdělovacími prostředky, tedy ústním předáváním zprávy, následně písemně i podchycené coby údajně dozajista proběhlý jev.

V těchto místech vyrostl v letech 1752 - 1754 kostel, zasvěcený svatě Magdaleně v duchu tradice pojmenování místa po této světici již od šestnáctého století. Architektem byl Anton Erhard Martinelli (1684 - 1747), původem Ital žijící ve Vídni, a působící též ve službách Schwarzenbergů. Mezi jeho známá díla patří například kostel sv. Karla Boromejského, kostel řádu německých rytířů a Schwarzenberský palác ve Vídni, katedrála svatě Trojice v rumunské Blaji, zámek Zriňských v chorvatském Čakovci, palác Thinnfeldů v Grazu nebo budapeštská Invalidovna.

Ale své stopy zanechal i u nás - na zámcích Hluboká (později novogoticky přestavěné) a Vranov, či v kostele ve Lštění a kostele sv. Jakuba v Kostelci na Hané. Pokud by bedlivého čtenáře překvapil jistý nesoulad v datu úmrtí

architekta a budováním kostela, pak je tomu proto, že jeho projekt realizoval až posmrtně stavitel Franz Fortin.

Poválečný odsun zapříčinil pustnutí prázdné osady a chátrání i úmyslnou devastaci kostela, plánován byl i jeho odstřel. Díky iniciativě volarského faráře Františka Honsy bylo staré poutní místo našťestí uchráněno, byť doslova v tristním stavu.

Obnovy se kostel dočkal až v letech 1994 - 1995, a to za finanční podpory rodáků a spolku Adalberta Stiftera z Augsburgu. Od té doby již bylo možno zahlédnout špičku věže cestou vlakem na trati Volary - Prachatice. Dnes zde stojí několik opečovávaných rekreačních chalup, a to v těsné blízkosti památných stromů. I v prostoru dnešního kostela rostla prý v místech nynějšího oltáře mohutná lípa, kterou jistý dřevorubec byl pověřen skácet k zemi. Ke svému překvapení našel v kmeni padlého velikána sošku svěřice. Sochu sv. Magdaleny odnesl do Zbytin, ale ta nehodlala se s novým místem smířit a sama se záhadně vracela na kopec k lípě, kde byla objevena.

Další bájnou postavou pak je vodník, v tomto případě ne jakýsi zlotřilec, číhající na nebohé oběti, ale dobrácký „soused“ místních, žijící v rybníčku u kostela.

Cestou od Zbytin zaujme v louce žlutě zářící malá kaplička, od kostela pak lze pokračovat po modré na Dolní Sněžnou a po žluté k národní přírodní památce, kterou je lokalita prameny Blanice. Kdo chce však pokračovat dále k prameništi Blanice, již musí po svých, ale až ke kapli mohou dorazit i ti, kterým není dáno běhat po horách jako zamlada, či díky zdravotním limitům. V této souvislosti opět poznámka k netolerantním milovníkům Šumavy, kteří na dotazy ve fóru, zda na to či ono místo se lze dostat autem, dotyčné posílají v lepším případě do pekla, aniž by projevíli trochu ohledu k lidem starým, handicapovaným, dětem - ono ale může dojít i na ně. Proto naopak krásy Šumavy, dostupné i invalidům, jsou v textu záměrně zmíněny.

VIDEO: [Kaplička, sv. Magdaleny, Blanice](#)

Svátek sv. Marie Magdaleny připadá na 22. července, dle příběhu, kdy svými vlasy omyla Kristovy nohy, je patronkou holičů, přímlyvy u ní hledají i ženy svedené i hříchu smilstva podlehnoucí. S jejím svátkem bylo zvykem nevstupovat do manželství, oprostít se koupele v širé vodě (kdy by její dlouhý vlas mohl plavce stáhnout pod vodu), a naopak praktikovalo se stříhání kštice za účelem budoucího bujného růstu vlasu.

S její postavou je ztotožňováno několik žen z období Kristova života, i se různými interpretacemi jejich osudů po Ježíšově smrti. Síla a význam její osobnosti inspirovaly odjakživa umělce, od slavných malířů, po novodobé hledače senzací, tajemna a konspirací, kteří jí přisuzují roli Kristovy ženy a matky jejich dítěte či vícera dětí – to by ale byla dobrá zpráva, že pokolení Kristovo asi dále žije.

Krajem zaniklých šumavských obcí, mlýnů, starých hřbitovů a studní

ŘEKA BLANICE

Zmíněné prameniště řeky je nejmladší **národní přírodní památkou** u nás, jedná se o rozsáhlou plochu zasahující až k vojenskému újezdu Boletice. Malebná krajina horního toku Blanice jen v okolí Blažejovic je hotovým rájem pro milovníky přírody a vzpomínek na časy, kdy Šumava byla plná sklářských hutí, mlýnů, i bezproblémového soužití příhraničních národů. I zde, stejně jako na celé Šumavě, najdeme několik připomínek po válce zaniklých obcí.

BLAŽEJOVICE A CUDROVICE

Pouhých sedm kilometrů od Prachatic leží v nadmořské výšce 772 m n. m. obec **BLAŽEJOVICE** (německy Plahetschlag). Blanice zde je ještě divným tokem, proto zde nedaleko byl v provozu **Blanický Mlýn** (německy Flanitz-Mühle). Jak nápis na fasádě vypovídá, jedním z jeho posledních majitelů byl Josef Paule, proto je známý i jako Pauleho mlýn – dnes však již zde nemelou,

ne že by jim voda vzala všechna kola i vantroky, udrželo se zde však alespoň zpracování dřeva na pile.

Dále silnice směřuje k bývalým Cudrovicům (775 m n. m., první zmínka o nich je z roku 1456), u odbočky k zřícenině hradu Hus tuto vesnici připomíná v roce 1993 obnovený hřbitov s nemnoha náhrobky a křížem, o něco výše pak mineme cestou k bývalému kostelu dvě kapličky. Po farním kostelu Korunování Panny Marie z roku 1894, zlikvidovaném roku 1966, však dnes nenajdeme ani stopy, místo označuje kříž a pamětní deska.

I když **CUDROVICE** byly původně ryze česká osada, po třicetileté válce zdevastované a vybydlené je počátkem 17. století znovu oživilo německé obyvatelstvo. Naopak Blažejovice historicky i v této lokalitě oplývaly trvale českou většinou, v době budování socialismu posloužily jako jedna ze vzorových poválečně vzkvétajících vesnic s nově budovaným hospodářským potenciálem a typickými bytovkami pro zemědělce pracující v kravíně – i proto tuto vesnici navštívil tehdejší prezident, soudruh Novotný. Původní nepřehlédnutelné šumavské stavení s temně rudou fasádou je již několik let nabízeno ke koupi.

KŘÍŠŤANOV, ARNOŠTOV, VYŠNÝ

Východním směrem na Ktiš pak jako první leží Zbytiny, hřbitov u kostela sv. Víta je plný starých německých náhrobků, severní zeď se počíná bořit. O něco vzdálenější a menší **KŘÍŠŤANOV** s pozdně barokním **kostelem Jména Ježíš** ukrývá naproti přes silnici malý hřbitov původních obyvatel. Na opačnou stranu, než vede cesta k Arnoštovu, je možné pozorovat chovaný skot – pratury, a to i z malé dřevěné vyhlídky.

Cestou k **ARNOŠTOVU**, vstupní bráně do příležitostně (víkendy, svátky) přístupného vojenského prostoru Boletice, oku neuniknou informační tabule u nízkých kamenných studní. Zde stávala obec **VYŠNÝ** (též Mísava, Miesau, 887 m n. m.). Bývalých sedm studní, dříve napájejících z velké míry i Arnoštov, je na jejich pozůstatcích od roku 2004 spolu s malou kapličkou symbolicky obnoveno, místa jsou doplněna souvisejícími texty ze Starého i Nového zákona. Zdejší vyhlídka skýtá pohled směrem na Knížecí stolec, Plechý, a Boubín s Bobíkem.

Prvotní zmínky o osadě z roku 1343 ji uvádějí ještě jako Ebenaw, a to v listinách kláštera Zlatá Koruna. Název Miesau pak byl používán od roku 1398. Poválečný odsun nastartoval chátrání opuštěných domů, které byly definitivně zbourány až v 70. letech.

Uvedené zaniklé obce, tedy Cudrovice a Mísava, lze snadno přehlédnout, nejsou označena pro tato místa častou a typickou vzpomínkou na dnes

neexistující místo v podobě pomníčku s otevřeným historickým fotoalbem (pochopitelně v rozmarům horského počasí vzdorujícím provedení).

VIDEO: [Krajem zaniklých osad](#)

HRAD HUS

Má hrad cosi společného s Mistrem Janem Husem?

Co z něj zbylo, jací lotři tam pobývali a jaké legendy se k němu váží.

K zřícenině hradu je to něco přes kilometr od bývalých Cudrovic. Hrad se nachází ve výšce 735 m.n.m, jeho zbytky se tyčí na úzkém skalnatém ostrohu. Jméno hradu nemá nic k dočinění s Mistrem Janem Husem, i když s husity později ano. Nejstarší písemná zmínka pochází z roku 1341, kdy král Jan Lucemburský povolil bratrům Jenšíkovi, Vavřinci a Peškovi z Janovic vystavět hrad na místě zvaném Na husí pro ochranu před nájezdy z Bavor.

Prvním zlotřilcem s hradem spojeným byl královský podkomoří Zikmund Huler, oblíbený králem Václavem IV., který hrad držel v letech 1390 - 1394.

Ne, že by se mu hrádek znelíbil, naopak, znelíbilo se vrchnosti jeho podvodné činění, a tak přišel o hrad, úřad, a popravou roku 1405 i o život. Jeho nástupcem byl jmenován Mikuláš z Pístného, jemuž se zalíbilo používat přídomek z Husi. Zda to bylo láskou k sídlu, či obdivem k Husovu učení, dnes těžko soudit. Ta druhá láska mu přinesla roku 1419 vypovězení z Prahy a našel své místo jako respektovaný hejtman v Táboře. Po jeho skonu – ke kterému došlo přímo na Štědrý den následkem úrazu po pádu koně při cestě přes Botič a přidruživší se opakované záduchy, se roku 1420 hradu ujal další táborita jménem Smil z Křemže. Tento nikterak mimo normy doby smilníci drobný pán opět neměl radostný osud – lstivě vylákán na Český Krumlov Oldřichem z Rožberka, tábořské opravdu v lásce nemajícího, byl jím jat a též popraven.

Hrad počal chátrat, takže se stal ideálním objektem pro chátru, jako představoval loupeživý rytíř Habart Lopata, po obsazení pustého hradu dozorující samozřejmě Zlaté stezce po svém. Legenda praví, že svůj předchozí hrad na Plzeňsku, obléhaný spojenými vojsky husitů a měšťanů, opustil až poté, co obránci z hladu snědli posledního koně. Hrad zapálili a z bitvy při úprku se podařilo proklouznout jen Habartovi. Poté, co se po několika letech usadil na Husi, došla trpělivost i místním a r. 1441 počali hrad dobývat. Lopata nepoužil osvědčenou strategii koňského guláše, když po šesti měsících došly zásoby, vzdal se. Bojového vítězství lační oblehatele v hněvu hrad zapálili, takže od té doby spěl k záhubě, rok 1491 jej již uvádí jako zříceninu. Osudným se trosky staly i některému z trempů nocujícím pod touto volně přístupnou zříceninou, malá pamětní deska na kamenné zdi však před pár lety někam zmizela.

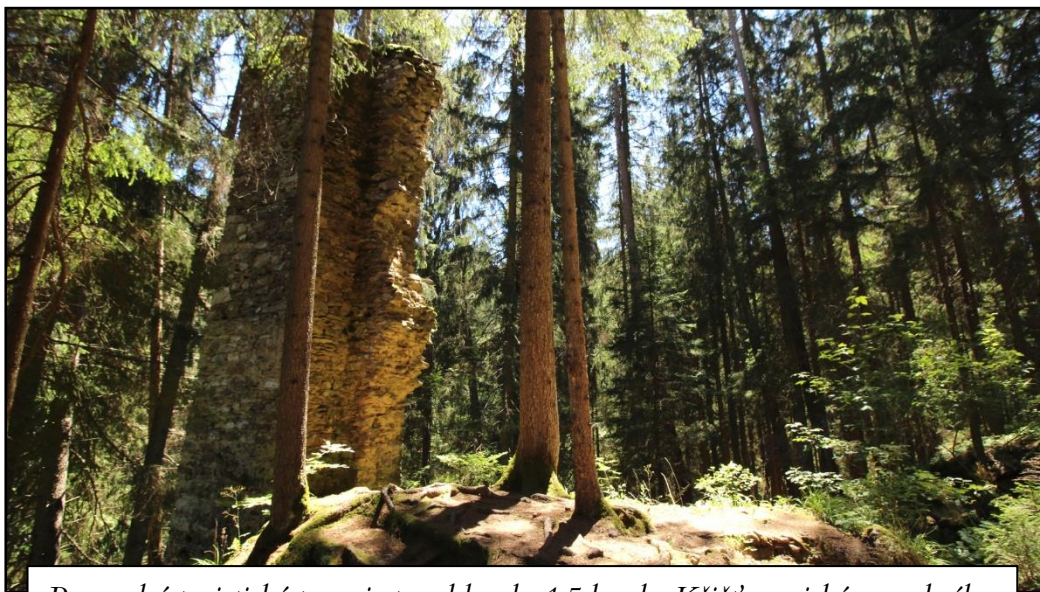
Když už má hrad v názvu jméno opeřence, nutno zmínit pověst o zlaté huse, dle níž se zde má vyskytovat husa sedící na vejcích ze zlata, pro někoho další důvod zkoumat ruiny, kde má být ukryt i podklad loupežnický.

Předtím ovšem neradno překročit bludný kořen, kterak se stalo uhlíři Souchovi při návratu z hospody, v níž se stavil cestou domů po mši,

pravděpodobně rozjímat o moudrých slovech farářových. Poté, co překročil v lese bludný kořen, toulal se neznámými hvozdy, krácel temnými skalisky, až ho dostihla noc. Hledaje, kde hlavu složí, pojednou viděl před sebou zářící hrad s branou odemčenou. I vstoupil uhlíř na nádvoří, plné rušného života. Co ho překvapilo, byli rytíři v trpytném brnění, naslouchající vyprávění obrovitého zarostlého muže. Jejich řeči však nerozuměl. Jak odbila půlnoc, vše potemnělo a utichlo, a vyčerpaný a vyděšený chasník Soucha usnul. Když se probudil, zjistil, že se nachází pod zdí Husi. Chvátal domů, kde ho žena i děti vítaly s otázkou a obavami, kdeže se toulal po tři dny a tři noci.

ovodobá legenda se váže k temné době nástupu světové války, kdy židovská dívka, trávící zde v okolí s matkou často volné chvílky, se před emigrací v roce 1938 potulovala poblíž hradu. Kus cesty zpět jí svezl forman, který si s ní povídal o životě. Až doma dívce došlo, že to byl sám Mikuláš z Husi.

Možná nebohé dívčině i vypověděl, jak to měl se slavným vojevůdcem – pověsti zmiňují, jak ho „věrný přítel Žižka“ na Husi navštěvoval, hledaje u něj i moudré rady pro další postup. Přemýšlivý Mikuláš měl prý být autorem vozových hradeb, okovaných cepů i dalších husitských vymožeností, jsa zastáncem názoru, že nestačí pouhá síla, ale je třeba i povahy duševní. Ovšem historické prameny uvádějí, že jeho smrtí Žižka přišel o rivala.

Po modré turistické trase je to od hradu 1,5 km ke Křiš'anovickému rybníku

Torza kaplí, boží muka, kaple a kapličky

Jen cestou po lesní silnici z Ktiše do Zbytin je po obou stranách k vidění spousta kamenných nebo zděných kapliček, lemujících ve stínu starých stromů tuto trasu.

Jako cíl výletu často bývá torzo drobné kaple u osady **KORYTO** poblíž Zbytin. Nejedná se o prasečí žlab, ani o dobré bydlo kdesi ve vrcholné státní správě, ale o malou obec - ale kamenné koryto s pitnou vodou na návsi opravdu najdete.

Nejstarší písemná zmínka z roku 1393 uvádí místo jako Hunczurisch, pojmenování Koryto potvrzuje až rok 1395. Počet obyvatel zde nebýval převelký - roku 1600 patnáct, roku 1870 necelé dvě stovky, dvě stě a deset

pak vrcholného roku 1890. Dnes je osada z velké části užívána chalupáři, stálou populaci představují především obyvatelé a pracovníci tamního dětského domova.

Sakrální drobnosti bývalých Sudet na popsané trase

V souvislosti s kapličkami se nezbytně vybaví známá historka o našem skvělém herci Josefu Kemrovi, který v rámci povinného socialistického závazku, požadujícího od umělců jakousi veřejně prospěšnou činnost, vyrážel autem (možno-li tak vůbec nazvat bezchybný dvoutakt od soudruhů z NDR značky Trabant) s družkou – mimochodem sestrou herce Svatopluka Skopala, a kbelíkem vápna nabílit kapličky poblíž Plané nad Lužnicí, kde měl coby své letní sídlo chatu u rybníka Hejtman.

Prý nikterak stachanovské výkony při této činnosti nepodával, spíš se při volně pojaté práci kochali okolím, užívající si přitom radosti ze sklenek bílého vína. Kemr nebyl přes své křesťanství žádný suchar, známý je jeho výrok: „Bez alkoholu dovede jezdit každý blbec“. Na svůj, kádrovému profilu nepřející, zvyk smekat neskrytě před kaplí, byl upozorněn režisérem Krejčou, a to z důvodu možných problémů stran personálního dozoru při obsazování rolí, ale herec neustoupil.

Dnes se nikdo nemusí bát před kapličkou smekat nebo před křížkem poklekat, stejně tak jako nemusí ze strachu před obviněním z čarodějnictví dávat okatě najevo svoji oddanost církevní moci, ale ta obvyklá trocha úcty k drobným stopám mnohdy nelehkého života našich předků je stále na místě. Navíc je vždy na co pěkného na libém místě pohlédnout při turistických pěších a cyklo toulkách i cestou motorovým vozidlem kol silnic – zde bohužel mnohdy je nespočet křížků novodobých, a v hojné míře i umístěných díky nadměrnému držení se Kemrova postoje k přiměřené konzumaci za volantem.

Za Pannou Marií nemusíte do Lurd a za vesmírnou energií do hlubin nekonečna...

Jen 3 kilometry vzdušnou čarou od Koryta („o fous“ mimo pregnantního vymezení prostoru Šumava) se na malém návrší nachází **CHROBOLY**, obec s železniční stanicí a kostelem Nanebevzetí Panny Marie.

